

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarum Qualificatoris, Et
Olim Complviti Sacrae Theologiae Professoris. Opus
Theologicum, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivt ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 8. An sit possibilis creatura infinita quoad quantitatem
metaphysica[m]. Et qua ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

QVÆSTIO VIII.

An sit possibilis creatura infinita quoad quantitatem metaphysicam. Et qua ratione.

256 **Q**uantitatem metaphysicam per æquivalentiam quandam habere ea omnia rerum prædicata, quæ licet physicè sint indivisibilia, suscipere nihilominus dicuntur magis, & minus, ut esse bonum, perfectum, potens, &c. siue bonitas, perfectio, potentia, &c. supra q. 1. ex alibi etiam dictis tradidimus, & explicauimus. Querimus nunc, an eiusmodi quantitas in aliquo ente creato possit esse infinita, ita, quòd illud sit infinitè bonum, aut perfectum, aut potens, &c. tametsi illud aut profus nullam, aut finitam quantitatem physicam habeat. Quam quidem quæstionem à nemine vidi tractari; aut determinari vniuersè. Tametsi multi Theologi pro parte affirmatiuâ eius stare videantur reipsâ; dum sæpe affirmant, siue supponunt, esse possibilem, imò & existentem de factò creaturam aut indiuisibilem, aut finitam physicè, cuius quantitas metaphysica vel perfectionis, seu bonitatis, vel etiam virtutis, seu potentia maior sit eâ, quæ reperitur in multitudine infinita aliarum creaturarum. Quæ quidem creatura quoad talem sui metaphysicam quantitatem non potest non esse infinita iuxta doctrinam statutam à nobis supra q. 2. proposit. 35. Pro exactâ igitur resolutione quæstionis.

257 **S**uppono ex dictis in Phæto Scient. disp. 16. atque etiam supra disp. 10. q. 3. proposit. 11. tum entia inter se dissimilia, atque adeò diuersæ speciei; tum etiam entia similia, atque adeò eiusdem speciei vel æqualia esse posse, vel inæqualia quoad quantitatem metaphysicam; quia neque dissimilitudo opponitur æqualitati, vt cernitur in quadrato, & triangulo æqualibus; neque similitudo inæqualitati, vt patet in duobus circulis inæqualibus. Multòque minus dissimilitudo inæqualitati, & similitudo æqualitati opponentur, vt etiam apparet in quadrato, & triangulo inæqualibus, & in duobus circulis æqualibus.

258 **D**einde suppono, idem ens penes diuersa genera prædicatorum suscipientium ex conceptu suo magis, & minus, quæ habet, diuersa genera quantitatum metaphysicarum sortiri. Aliam enim quantitatem metaphysicam habet ens quatenus bonum, aliam quatenus potens tali potentie genere, aliam quatenus potens alio genere potentie, &c. Vnde fit, vt eadem duo entia quoad vnum genus quantitatis metaphysicæ possint esse inæqualia, & quoad aliud æqualia. Possunt enim esse inæqualia quoad virtutem, seu potentiam actiuam, & æqualia quoad bonitatem, aut vice versâ, &c.

259 **S**uppono præterea, in hac q. solum esse sermonem de creatoris, siue de entibus creatis aut nullam habentibus physicam quantitatem; quia physicè sunt indiuisibilia, vt Angeli; aut habentibus quantitatem physicam finitam, vt aqua, vel aer; vel ignis habens finitam extensionem, aut numerus quorumuis entium constans finitis vnitatibus. Ens quippe creatum infinitum quoad quantitatem physicam, vt aqua; vel aer, vel ignis infinitè extensus; aut multitudo infinita quorumuis entium, eo ipso necessariò habet etiam quantitatem metaphysicam infinitam; quia singulæ eius partes aliquotâ necessariò habent aliquotâ aliquam bonitatem, siue perfectionem,

aut virtutem, siue potentiam, quæ nequit non infinita metaphysicè euadere; cum tales partes quoad multiindinem sint infinitæ, iuxta proposit. 10. q. 2. Itaque de creatoris siue entibus creatis aut nullam, aut finitam physicam quantitatem habentibus erit dumtaxat sermo deinceps in præsentî q.

Propositio 1.

Existimo, possibilem esse creaturam infinitam quoad quantitatem metaphysicam in aliquo genere.

260 **Q**uia talis citra dubium erit creatura, quæ fuerit æqualis quoad quantitatem metaphysicam alicuius generis cuius multitudini infinitæ aliarum creaturarum, potioreque iure, quæ fuerit maior; vt constat ex doctrinâ statutâ q. 2. proposit. 35. esse autem possibilem talem creaturam, inde mihi suadeo primò; quia, sicut possibile est vnum quantum physicum infinitum coalescens formaliter ex infinita multitudine aliorum quantum physicorum, iuxta doctrinam stabilicam q. 5. ita censendum est possibile vnum quantum metaphysicum infinitum coalescens æquivalenter ex infinita multitudine aliorum quantum metaphysicorum; qualis est haud dubiè creatura quoad quantitatem metaphysicam æqualis, aut maior infinita multitudine aliarum. Secundò, quia eo ipso, quòd est possibilis multitudo creaturarum infinita, quantumque etiam physicum infinitè extensum iuxta doctrinam statutam q. 4. & 5. non potest non esse possibilis bonitas, aut perfectio, aut virtus aliqua infinita in ipsis creatoris, in ipsisque partibus talis quanti reperta, vt potè cum aggregato infinito eorum realiter identificata. Ergo infinitudo quantitatis metaphysicæ enti creato, quale est tale aggregatum, ex conceptu entis creati repugnans non est. Poterit ergo illa etiam in ente creato aut indiuisibili physicè, aut physicè finito inueniri. Quod ipsum est, esse possibilem creaturam, de qua tractamus, quoad quantitatem metaphysicam alicuius generis infinitam. Tertiò; quia ex terminis videtur certum, esse possibilem creaturam aut æquæ, aut magis æstimabilem, quàm aggregatum infinitum aliarum creaturarum, atque adeò maiorem bonitatem, siue perfectionem habentem, quàm illud. Imò de factò quemlibet ex supremis Angelis quidpiam æstimabilius, atque adeò melius, siue perfectius esse, quàm infinitam aggregatum arenularum, terræ, aut indiuisibilem materiam primam, ex se videtur manifestum. Visionem itidem beatificam esse æstimabiliorem, quàm beatitudinemque, atque adeò meliorem, quàm aggregatum infinitum sensuum materialium, aliorumve longe inferioris notæ accidentium non videtur negabile. Sicut neque quòd vno hypostatica sit melior, quàm infinita vniones materiæ, & formæ, & vnus gradus gratiæ melior, quàm infiniti gradus coloris. Possibilis ergo est, imò de factò datur creatura aut æqualis, aut etiam maior quoad quantitatem metaphysicam bonitatis, seu perfectionis, quàm infinita multitudo aliarum creaturarum, & consequenter infinita quoad talem quantitatem. Quartò denique; quia ex æqualitate creatura quoad quantitatem aliquam metaphysicam cum multitudine infinita aliarum creaturarum, atque adeò ex illius infinitate quoad talem quantitatem nulla sequitur contradictio, vt ex solutione argumen-

mentorum; quæ opponi possunt, apparebit. Possibilis ergo censenda creatura est quoad aliquam quantitatem metaphysicam infinitis alijs æqualem, aut etiam maiorem; atque adeo infinitam in se.

261 Obijci tamen potest primò contra propositionem. Solum Dei est proprium, esse infinitum quoad bonitatem, quoad perfectionem, quoad potentiam, quoad aliaque huiusmodi prædicata metaphysicè quanta. Igitur infinitudo quoad illa nequit creaturæ communicari. Respondeo, solum quidem Dei esse proprium, esse infinitum quoad prædicata dicta infinitudine omnimodà, & increata; non verò item aliquali creaturæ; quali creaturæ potest competere infinitam esse. Itaque Deus quoad bonitatem, seu perfectionem ita est infinitus, ut & omnium omnino creaturarum possibilium perfectionem infinitè excedat, & præter infinitam suam, totam illam insuper in se eminenter contineat absque vllà penitus imperfectionum earum, cum quibus in creaturis ipsis est mixta; adeo, ut Deus quid infinitè perfectius, melius, & æstimabilius sit; quàm coniunctum ex Deo ipso, & creaturis. Quod totum insuper Deus per essentiam, siue à se, & non per participationem habet. Pariterque venit dicendum de infinitate omnipotentis, aliorumque prædicatorum Dei. A quibus infinitatibus licet longissimè absit creatura; non est tamen nihilominus, cur ei possibilis negetur aliqua infinitas creata, siue per participationem aut bonitatis, seu perfectionis, aut potentis, seu virtutis, aut alicuius huiusmodi prædicatorum quantum metaphysicè. Et quidem, si non repugnat creaturæ infinitudo aliqua quoad durationem, & quoad præsentiam localem, atque adeo aliqua æternitas, & aliqua immensitas participata, etsi ei repugnet æternitas, & immensitas propria Dei; ut cum communi Theolorum sententiâ statuimus disp. 6. & 9. cur repugnabit creaturæ infinitudo aliqua quoad bonitatem, seu perfectionem, aut quoad potentiam, seu virtutem, &c. etsi ei repugnet infinitudo propria Dei quoad eiusmodi prædicata?

262 Secundò obijci potest. Infinitudo secundum essentiam solum Dei est; neque vlli omnino potest convenire creaturæ. Sed infinitudo quoad bonitatem, quoad perfectionem, quoad potentiam, quoad aliaque huiusmodi prædicata essentialia, siue essentis rerum annexa infinitudo est secundum essentiam. Igitur talis infinitudo soli Deo, non item vllæ creaturæ convenire potest. Respondeo, supposito, quòd infinitudo secundum quantitatem metaphysicam infinitudo secundum essentiam loquendo univèrsè dicenda veniat, prout supra q. 1. explicauimus; quo sensu adstruitur à nobis possibilis creaturæ infinita secundum quantitatem metaphysicam; eodem, & non alio, posse quoque adstrui possibilis creaturæ infinita secundum essentiam. Tamen si fortasse expediens non sit, istò loquendi modo, ut absolute iuxta dicenda latius infra disp. 14. q. 5.

263 Tertiò obijci potest. Si est possibilis creatura quoad quantitatem metaphysicam alicuius generis infinita, prout à nobis adstruitur, multa creaturæ ex existentibus tales erunt defacto. Quia multa ex existentibus citra dubium sunt æquæ bonæ, aut etiam meliores, siue æstimatione digniores, quàm aliqua multitudo infinita aliarum creaturarum. At absurdum videtur, defacto admittere in rerum naturâ creatam aliquam infinitudi-

nem metaphysicam; quando apud omnes certum est, physicam nullam defacto dari. Ergo, &c. Concessâ maiore; nego minorem. Quia non est absurdum, dari defacto creatam aliquam infinitudinem metaphysicam, quæ per æquivalentiam solum est talis. Tamen si quilla detur physica, quæ formaliter talis esset. Et quidem, dum argumentum supponit, dari defacto creaturam æquæ, aut magis bonam, quàm infinitam aliarum multitudinem, pro nobis est. Nam eam ipsam creaturam dicimus nos infinitam quoad quantitatem metaphysicam; & optimo iure propter doctrinam datam supra q. 2. proposit. 35.

Propositio 2.

Possibile est, ut intra eandem speciem alia sint creaturæ infinita, & alia finita quoad quantitatem aliquam metaphysicam.

Quia, ut possunt individua inter se similia, atque adeo eiusdem speciei physica (de qua solâ, non de logicâ est sermo in totâ hac quæst. iuxta, diuisionem earum datam supra disp. 12. q. 6.) esse inæqualia quoad quantitatem aliquam metaphysicam excessu finito iuxta dicta suppositione primâ, ita quoque videntur posse esse inæqualia, excessu infinito. Quia in hoc præ illo specialis aliqua repugnantia necunde cernitur. Individuum autem vnius speciei infinitum metaphysicè potest esse vel, quod æquale est, aut maius infinitis alijs individuis eiusdem speciei, vel, quod æquale est, aut maius infinitis individuis alterius speciei inferioris notæ. Vtrumque enim videtur possibile. Et secundum citra dubium à primo separabile est. Quia bene potest individuum vnius speciei esse metaphysicè æquale, aut maius infinitis individuis alterius speciei inferioris notæ, quin sit æquale, aut maius infinitis individuis propriæ speciei eo quod hæc aut longè, aut infinitè maiorem, quàm illa, quantitatem metaphysicam habent.

Porro quoties intra eandem speciem alia creaturæ possibiles sunt infinita in se metaphysicè, & alia finita, non possunt non esse infinite multitudines vtrarumque iuxta doctrinam supra statutam q. 3. Insuper, quia vnaquæque creatura in se infinita metaphysicè eo ipso est æqualis, siue æquivalens infinite multitudini aliarum iuxta superius dicta; & quæuis multitudo infinita ex infinitis alijs minoribus multitudinibus infinitis composita est iuxta doctrinam demonstratam q. 2. proposit. 16. consequitur, semel concessâ vnâ creaturæ possibili metaphysicè in se infinita, infinitas venire concedendas intra eandem speciem; quoniam non est, cur sit possibilis vnâ æquivalens multitudini infinite aliarum maiori, & non sint possibiles infinita æquivalentes infinitis multitudinibus minoribus inclusis in illâ. De quo plura q. 9. proposit. 4.

Propositio 3.

Possibilis est species creaturarum, cuius omnia omnino individua quoad aliquam quantitatem metaphysicam infinita sint. Quia possibilis citra dubium est essentia specifica adeo bona, siue perfectior, ut quoduis omnino individuum talem essentiam habens eo ipso

iplo sit æquè, aut magis bonum, siue perfectum, quam infinita multitudo indiuiduorum aliarum. specietum exiguum valde bonitatem, siue perfectionem habentium; quæ proinde essentia specificæ in quouis indiuiduo reperta infinitam bonitatem, siue perfectionem habebit iuxta doctrinam supra statutam quæst. 2. proposit. 35. Imo verò credibile valde est, tales species de facto dari. Quia credibile est, quamlibet essentiam specificam superiorum Archangelorum in quouis indiuiduo repertam perfectiorem, meliorem, atque æstimabiliorem esse quavis infinità multitudine, aut arenularum terræ, aut guttarum aquæ, aut indiuisibilium materiæ primæ, aut aliorum indiuiduorum eiusmodi.

367 Quomodo autem intra quamlibet dictarum specierum, quarum omnia indiuidua quoad aliquam quantitatem metaphysicam infinita in se sunt, multitudo eiusmodi indiuiduorum sit infinita, ex dictis circa propositionem præcedentem est manifestum.

Propositio 4.

368 Possibilis est species creaturarum, cuius omnia indiuidua quoad omnem quantitatem metaphysicam finita sint.

Quia inter species, quarum aliqua indiuidua sunt metaphysicè finita (quas esse possibiles constat ex proposit. 2.) possibiles citra dubium sunt aliqua, quarum omnia indiuidua ita sint inter se similia, ut etiam sint inter se metaphysicè vel æqualia, vel se excedentia excessu dumtaxat finito: quia non est, vnde repugnet, omnia indiuidua alicuius speciei esse æqualia, uti sunt similia, aut si inæqualia, talia esse penes excessus tantum finitos. (Est autem semper sermo de indiuiduis aut indiuisibilibus, aut finitis quoad quantitatem physicam iuxta suppositionem tertiam). Ergo possibilis est species, cuius omnia indiuidua sint metaphysicè finita. Pater consequentia. Quia non possunt non esse finita omnia indiuidua, quorum aliqua sunt finita, in casu, quod sunt omnia æqualia, aut se excedentia excessu tantum finito, ut est manifestum. Tales autem fortasse sunt species terræ, aquæ, aeris, lapidum, aliorumque similibus entium corporeorum, & non viuentium. Aut certe alia citra dubium possibiles longæ inferioris notæ, ut materiæ primæ, aliquorum accidentium materialium, &c.

369 Intra quamlibet autem istarum specierum tam indiuiduorum æqualium, quam inæqualium erit multitudo infinita; ut ex dictis in præcedentibus colligere est.

Propositio 5.

370 Possibile est, ut intra idem genus creaturarum alia sint species infinita, & alia finita quoad quantitatem metaphysicam.

Propositio hæc, suppositis præcedentibus, certa prorsus est. Quia certum est prorsus, intra genus substantiæ contineri species illas, quarum omnia indiuidua sunt infinita quoad quantitatem aliquam metaphysicam, de quibus proposit. 3. & species illas, quarum omnia finita sunt, de quibus proposit. 4. Priores autem non possunt non quoad ta-

lem quantitatem esse à parte rei infinita, & posteriores finita, utpote cum suis indiuiduis à parte rei identificata. Et quidem longè facilius est, ut per se patet, alias species infinitas, & alias finitas metaphysicè sub eodem genere contineri; quam alia indiuidua infinita, & alia finita metaphysicè contineri sub eadem specie. Sed hoc secundum est possibile iuxta proposit. 2. Ergo illud primum longè potiore iure possibile censendum est.

Propositio 6.

Possibile est genus creaturarum, cuius omnes species quoad aliquam metaphysicam quantitatem infinita sint.

Tale enim esse videtur genus (seu prædicabile mixtum iuxta dicta in Pharo Scient. disp. 17.) substantiæ rationalis, utpote quod ex suo conceptu in omnibus suis speciebus reperto aut æquè aut magis perfectum esse videtur, quam multitudo infinita aliorum entium exiguum valde perfectionem habentium iuxta dicta in simili proposit. 3. Etenim creatura rationalis, atque adeò intellectuiva, & libera ex prædicato substantiæ rationalis præcisè videtur citra dubium habere maiorem æstimabilitatem, maioremque subinde bonitatem, seu perfectionem, quam habet multitudo infinita aut aliquorum accidentium materialium infimæ notæ, aut indiuisibilium materiæ primæ, aut aliorum huiuscemodi entium. Quod ipsum est, prædicatum substantiæ rationalis, ut sic infinite perfectum esse iuxta proposit. 35. sæpe citatum ex q. 2. Et consequenter omnes species tale prædicatum habentes ab illo euadere in se infinitas quoad quantitatem metaphysicam bonitatis, seu perfectionis.

Propositio 7.

Possibile est genus creaturarum, cuius omnes species quoad omnem quantitatem metaphysicam finita sint.

Quoniam, ut arguebamus in simili proposit. 4. inter genera creaturarum, quorum aliqua species sunt metaphysicè finita (quæ possibilia esse, constat ex proposit. 5.) possibilia citra dubium sunt aliqua, quorum omnes species sint inter se vel metaphysicè æquales, vel tantum se excedentes excessu finito: id namque ex nullo capite repugnare videtur. Ergo possibile est genus, cuius omnes species sint metaphysicè finita. Consequentia est euidens. Quia non possunt non esse finita omnes species, quarum aliqua sunt finita, in casu, quod sunt omnes æquales, aut se excedentes excessu dumtaxat finito; ut constat.

Quomodo autem species sub quouis genere contentæ tam infinita, quam finita in se quoad quantitatem metaphysicam multitudine sint

infinita in sua possibilitate, seu quidditate; quemadmodum & indiuidua contenta sub quavis specie, ex dictis supra quæst.

3. atque etiam in præcedentibus propositionibus, compertum est.

Н Н Н

QVÆ.